

Prezidentské volby 2023

dezinformační realita

Čeští elfové • leden 2023

Shrnutí

Prezidentské volby jsou cílem zájmu celého dezinformačního ekosystému. Útoky jsou vedeny na kandidáty, kteří se vymezují vůči politice Ruska a které tento systém chápe a popisuje jakožto podporovatele stávající vládní politiky. Cílem útoků jsou Petr Pavel (již od podzimu) a Danuše Nerudová (od prosince, v souvislosti s růstem jejích preferencí). Útočí dezinformační kanály, které současně a dlouhodobě podporují postoje a narativy Ruska. Tyto kanály propagují především Jaroslava Baštu a z části Andreje Babiše (u něj jsou rozpolcené, kdy pro ty nejradikálnější je málo proruský).

- Dezinformátoři se od začátku soustředí pouze na kandidáty s vysokými preferencemi, kteří by znamenali změnu politického směru na Hradě.
- Dezinformátoři podporují svého kandidáta, kterým se stal pro tyto volby Jaroslav Bašta. Je třeba ale zmínit, že pro méně radikální občany je podsouvána podpora Andreje Babiše, a to prostřednictvím řetězových e-mailů, ale i sociálních sítí (Facebook).
- Ačkoli byly znatelně a dlouhodobě nejsilnější útoky na Petra Pavla, těsně před prvním kolem prezidentských voleb zintenzivnily a zrazantněly útoky na Danuši Nerudovou v takové míře, že v některých kanálech jejich počet přeskočil útoky na Petra Pavla.
- Dezinformátoři spojují P. Pavla a D. Nerudovou s vládní politikou a s podporou Ukrajiny. Pracují se strachem a hrozí válkou na území Česka, útokem Ruska a sociálním a ekonomickým úpadkem. Pracují s konspiračními teoriemi o "mocných sítích v pozadí, které vše řídí a kterým oba zmínění slouží".

Příklady používaných narativů a útoků jsou v jednotlivých kapitolách.

Používanou terminologii najdete vysvětlenou na konci tohoto materiálu.

Dezinformační weby

Shrnutí

Denně monitorujeme 6 dezinformačních webů, které jsme vybrali tak, aby reprezentovaly nejčastější proruské dezinformační narativy tak jak jsou prezentovány i na ostatních dezinformačních webech, jedná se o Aeronet, Nová republika, Parlamentní listy, Protiproud, Sputnik, Zvědavec. Níže přinášíme podrobnější, ale typický, obsah 3 vybraných webů.

Na webu Novarepublika.online je věnován nemalý prostor blížící se prezidentské volbě. Prostor je věnován výhradně podpoře kampani Jaroslava Bašty. Můžeme tímto vidět napojení webu na stranu SPD. Další prostor věnovaný prezidentským kandidátům je kritický a nerovnoměrný – kritika se vztahuje převážně na D.Nerudovou a P.Pavla.

Sputnik kandidáty hodnotí z pohledu napojení na Rusko: V tomto týdnu se dění v ČR týká pouze vyjádření ruského politologa, který obhajuje Miloše Zemana (prý není proruský, jen uznává význam styku s Ruskem) a kritizuje prezidentské kandidáty Danuši Nerudovou a Petra Pavla za protiruské postoje (Andrej Babiš je prý umírněným kritikem Ruska). Česko-ruské vztahy budou prý na bodě mrazu, dokud bude u moci současná vláda. Pro Rusko je ČR zemí bez perspektivy, i Burundi je pro Rusko zajímavější partner. ČR je brána jen jako nepřímý vojenský nepřítel kvůli dodávkám zbraní na Ukrajinu.

Na webu zvedavec.org se Lubomír Man pustil do generála Petra Pavla. Vyčítá mu, že v srpnu roku 2016 nepovažoval Rusko za takovou hrozbu jako islámský terorismus a za 14 dní vyšel v časopise Xantypa článek, kde již Rusko mělo hrát podle vyjádření gen. Pavla jako hrozba prim.

V kontextu celkového počtu dezinformací na dezinformačních webech nejsou prezidentské volby tak nosným tématem, jako na jiných kanálech, jak zobrazuje grafika podpory a útoků (Obr. č. 2 a 3). Zároveň jsme vyfiltrovali útoky a podporu kandidátů tak, aby bylo možné vizualizovat předložená data (Obr. č. 1).

Obr. č. 1: Grafické znázornění cílů útoků (červeně) a podporovaných subjektů (zeleně) na dezinformačních webech za prosinec2022 , vztaženo pouze k prezidentské volbě.

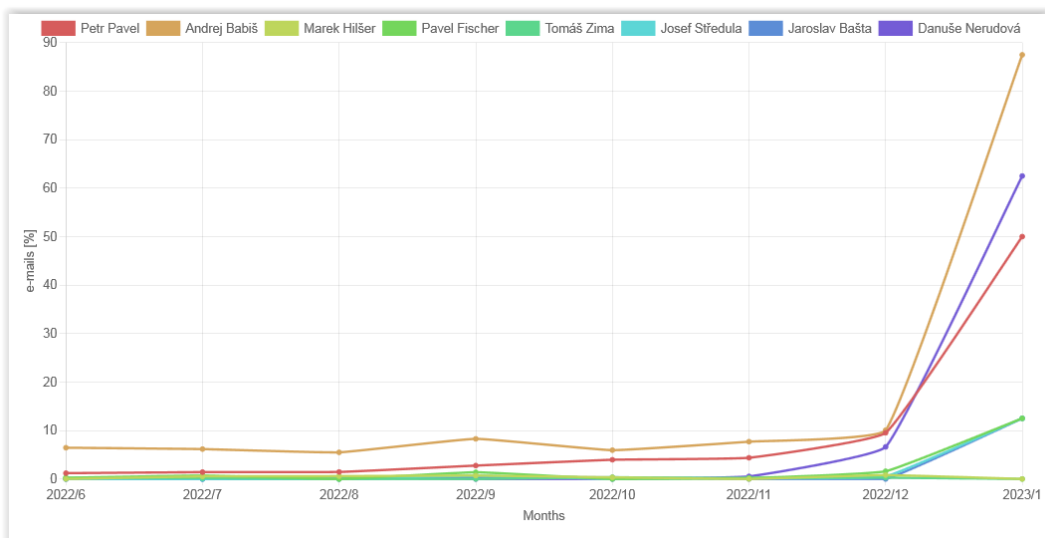
řetězové e-maily

Shrnutí

U řetězových e-mailů, u kterých byl během podzimu znatelný exponenciální nárůst útoků na Petra Pavla se v celkovém kontextu počtu dezinformací situace dramaticky změnila za posledních 14 dnů. Je také třeba říci, že sběr a analýza řetězových e-mailů má časovou prodlevu, proto lze předpokládat, že aktuální čísla jsou mnohem vyšší.

Hlavní útok je veden na dva kandidáty: Petra Pavla a Danuši Nerudovou. Andrej Babiš je z části cílem útoků, z části podpory. Jaroslav Bašta je jednoznačně podporován.

Graf č. 4: Meziměsíční procentuální nárůst zmínek o jednotlivých kandidátech napříč řetězovými e-maily (bez rozdílu vyjádření podpory nebo útoku)

řetězové e-maily

Příklad a dosah šíření

Řetězové e-maily mají relevantní dosah, některé z nich zasáhnou vyšší desítky tisíc příjemců během necelého měsíce jejich šíření (viz graf č. 5). V celkovém počtu řetězových e-mailů, který může být k danému tématu v řádech set e-mailů měsíčně je pak součet dosahu jednotlivých emailů relevantní hrozbou, přestože se příjemci jednotlivých e-mailů překrývají.

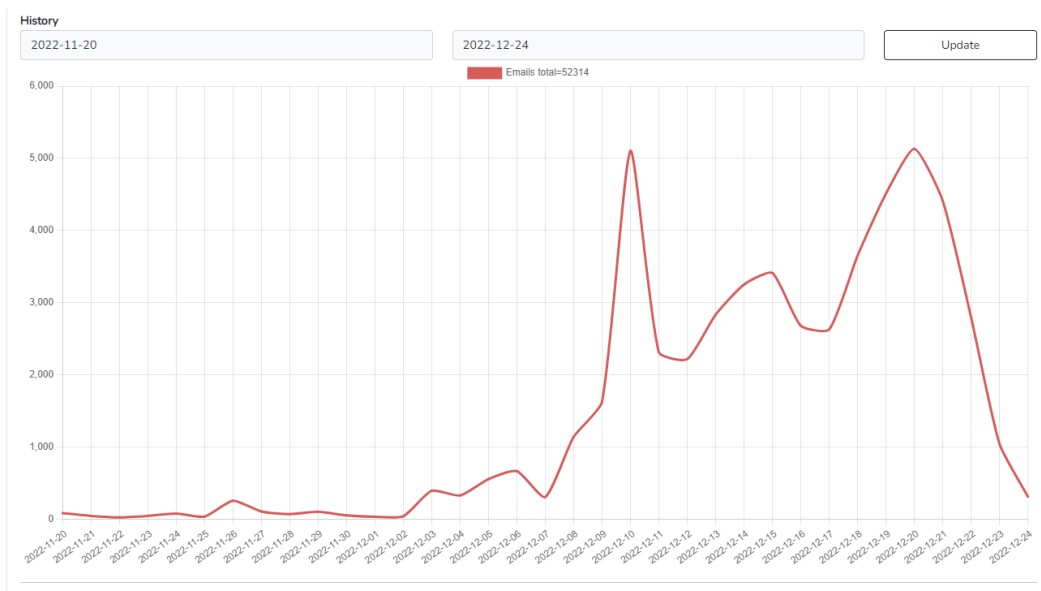
Předmět e-mailu: Čaputovou, Nerudovou a Pavla podporují zrůdy jako Sorosz a Bill Gates - NEVOLTE Nerudovou ani Pavla

Datum zachycení: 5. ledna 2023

Abstrakt:

Když to s loutkou jménem Petr Pavel začalo vypadat bledě ve prospěch Babiše, objevila se na scéně loutka nová - Danuše Nerudová, absolventka Aspen institutu. Podobně jako Čaputová. Zde navíc příloha, podle které jsou žáci Aspen Institutu, a tedy nevolitelní, kromě Pavla a Nerudové i Fischer, Středula a Hilšer. Pokud volby vyhrájí Nerudová nebo Pavel, tak bychom mohli brzo válčit.

Dosah: 52 314 adres

Graf č. 5: průběh a dosah rozesílání řetězového e-mailu zachyceného v naší databázi.

řetězové e-mailý

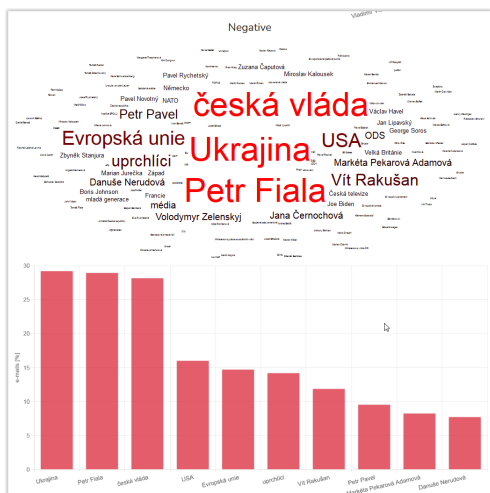
Časové srovnání

Proběhla změna cílů útoků v celkovém objemu zachycených dezinformačních e-mailů v období od listopadu do prosince. Zatímco v listopadu stále hrály prim útoky na Ukrajinu a vládu Petra Fialy, v prosinci se dezinformace přeorientovala na prezidentskou volbu a to s důrazem na P. Pavla a D. Nerudovou.

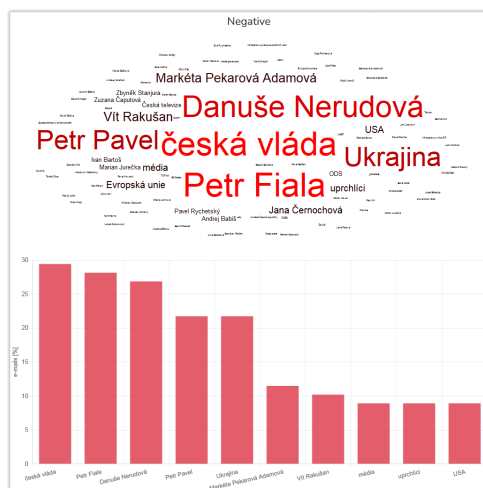
Nutno říci, že analýza řetězových mailů a jejich zachycení má časovou prodlevu, proto relevantní data útoků na prezidentské kandidáty mohou být mnohem vyšší.

K obsahu je potřeba připomenout, že útoky na P. Pavla a D. Nerudovou obsahově souvisí s útoky na vládu P. Fialy, s útoky na Ukrajinu, s odmítáním její podpory a naopak s podporou Ruska a jeho politických cílů.

Listopad

Prosinec

Sociální síť

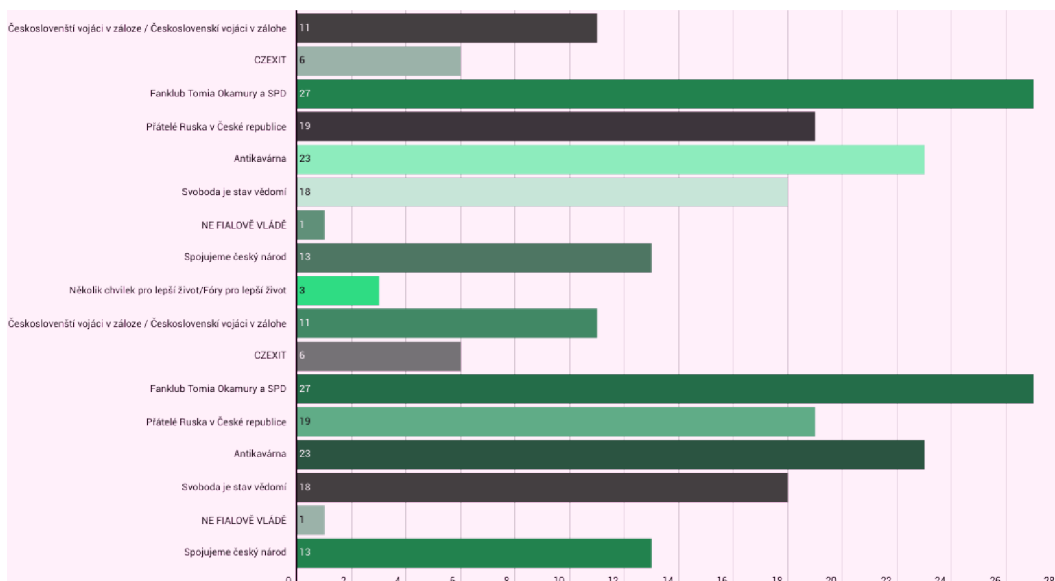

Shrnutí

Na sociálních sítích hrají prezidentské volby dlouhodobě prim. Od intenzivních útoků na Petra Pavla, kde se rozvinulo několik dezinformačních narativů, které postupem času silily se v polovině prosince do popředí dostala Danuše Nerudová a kauza Mendelovy univerzity. Dlouhodobě jsou nejdiskutovanějšími preferenčně nejsilnější kandidáti: Danuše Nerudová a Petr Pavel, velké podpoře se těší Jaroslav Bašta, ten ve své úloze modly „vlastenců“, jako opozice vůči vládním stranám a hrdina antisystémových jedinců.

Po odstoupení z prezidentské volby je také zmiňován Josef Středula, ten díky svému vyjádření podpory Danuši Nerudové, což vnímají jeho stoupenci jako zradu a tento krok nedává zřejmý smysl nikomu z voličů napříč preferenčním spektrem. Ostatní kandidáti s jednociferným procentem podpory jsou mimo zájem diskutujících.

Dále se vyostřuje boj mezi sympatizanty Babiše a Bašty, což bylo očekávatelné. Zájem budí i střet Babiše s Okamurou, zejména Okamurova výzva k Babišovu odstoupení a umožnění, tedy tímto aktem, postupu Bašty do 2. kola volby.

Graf č. 6 Sledované skupiny na Facebooku dle počtu sledujících (v tisících).

Dopad těchto skupin je závislý na počtu sledujících i na počtu jejich soukromých "sítí" přátel, kdy dochází ke sdílení příspěvků ze skupin na soukromých profilech. Dopad šíření se pak násobí.

Sociální sítě

Příklady

Poznámka

Níže přikládáme snímky obrazovky jednotlivých příspěvků na sociálních sítích, pro demonstraci dezinformačních narativů.

Prezidentští kandidáti jako auta

Andrej Babiš - RAM Pickup
Na první pohled to vypadá jako super pracovní auto, ale má brutální spotřebu a provozní náklady. Pro běžného člověka nepoužitelné, jen pro mafiány.

Danuše Nerudová - Alfa Romeo z brněnského bazaru
Naleštěná a navoněná, ale cestou domů začne škytat a po 100km vybuchne motor. Reklamače nemožná.

Petr Pavel - nadupaný Passat dotahnutý z Belgie.
Pak zjistíte, že je složený z několika aut a techničák je falešný.

Pavel Fischer - starší Opel Insignia.
Vypadá to jako auto pro diplomaty, ale je to zastaralé a vlastně to nikdo nechce.

Jaroslav Bašta - Škoda Felicia na plyn po strejdovi
Nemoderní, netáhně, místy rezne, ale má super nízké náklady, jasný původ a vždy dojede.

Podpořte konec uctívání kultu Václava Havla a přejmenování letiště.
Jiřina Dítětová · 7 hod · 🌐
<https://www.blogosvet.cz/.../ukradena-vlajka-a-...>

Dobré odpoledne, moji milí přátelé 🙏
Tak náš super kandidát SPOLU generál Pavel chce být zadobře nejen s Východem, Západem, ale považte 🙌 i se zločinci !! 🙌
Aktuálně teď s těmi, kdo ukradli státní vlajku - jeden z hlavních symbolů České státnosti !! 🙄
A to ve smyslu „Hele volové, vraťte to, vždyť jde dneska už vo hovno, čo bolo, to bolo, smažme to, chlapi 🙌. No a já se tím zviditelním, že jsem teď jako prezident pro všechny, včetně zločinců, se kterými se Hradu vždycky nějak domluvíme“...🙄
Jak se může někdo, kdo se mermocí dere na Hrad jako ten podle sebe jediný údajně bezúhonný správněcky disidentdemokratický kandidát vládní koalice SPOLU, dohadovat se zloději o vzájemné spolupráci jako na nějakém sůku ? !! 🙄 (Sůk je arabský trh, tam jde všechno).
To se bude pak i v budoucnu kámošit a kšeftovat s každým zločincem i ve funkci prezidenta ČR?
Nebo už to ve svůj prospěch skryté dělá?
Já to nevím, já se ptám 🙄🙄
Vaše Jiřina Samizdat 🙌
Za sdílení samozřejmě děkuji 🙌

Češi, táhněme za jeden provaz
David Tygr Ploc · 2 d · 🌐

Tak pan generál to umí zařídít. Něco, co bylo údajně zničeno, on umí vrátit zpět. Tak si sami udělejte názor, jak zásadový je tento milovník svobody. Myslel jsem, že jednat s někým kdo si klade podmínky je pro kandidáta na prezidenta nepřijatelné. Nerudová vám prodá diplomy a on by zase mohl stanovit cenu za prezidentskou milost.
<https://www.idnes.cz/.../petr-pavel-ztohoven-ukradena-...>

**DOHODL JSEM VRÁČENÍ
ODCIZENÉ STANDARTY
Z HRADU. NENÍ ZNIČENÁ
A VRÁTÍ SE, KAM PATŘÍ**

Příklady

Spojujeme český národ

8.1.2023

Hanka Nen Victory shared a post.

Jitka Luzarová

Překlad: Jednal jsem s pachateli závažného trestného činu, ale neoznámím je, jak mi ukládá zákon, protože se mi líbí jejich podmínky.
Signál: Pohrdání zákonem je mou prioritou
😄
Komu se to nelíbí, tomu seřezu manželku
😄

Generál Pavel

DOHODL JSEM VRÁCENÍ ODCIZENÉ STANDARTY Z HRADU. NENÍ ZNIČENÁ A VRÁTÍ SE, KAM PATŘÍ. Nedávno jsem se dozvěděl, že prezidentská standarta, která byla v roce 2015 odcizena z Hradu, existuje a nebyla úplně zničena, jak se povídalo. Zejména pro ty, kteří slouží vlasti, má obrovský symbolický význam. Setkal jsem se proto s lidmi, kteří ji z Hradu vzali. A mám dobrou zprávu – dohodli jsme se na kompromisu. Standarta se na Hrad vrátí, ale až do rukou nového prezidenta. Jejich podmínkou vrácení je, že hlavou státu nebude Andrej Babiš. Mělo by tak dojít k naplnění hesla Pravda vítězí.

Pěta Ředová

Už se perou 🤔🤔🤔

Danuše Nerudová

Pan Pavel by si mě na Hrad vzal jako účetní. Na podobné ponižování od mužů jsou u nás ženy bohužel zvyklé. Tak já tedy spočítám, co mohou volby přinést

- 1 nemít za prezidenta bývalého kariéřního komunistu, agenta, rozvědčíka nebo lháře
- 2 nemít za prezidenta oligarchu

Danuše Nerudová @danusenerudova · 22m

Replying to @danusenerudova

- 3 nepromarnit dalších 5 let v "klidu a řádu", zatímco se potřebujeme posouvat vpřed

Přála bych si, abyom letošní prezidentské volby využili k tomu, že naši zemi nastartujeme k lepší budoucnosti pro všechny.

935 222 komentářů 107 sdílení

To se mi líbí Okomentovat Sdílet

Vidlákovy Kydy

Tak se nám prezidentuše pustila do generála... že prý ji ponižil, protože o ní řekl, že je expertka na účetnictví. Ona mu za to řekla, že je kariéřní komunist, rozvědčík a lhář...

Generál vzápětí opáčil, že to nemyslel zle...

Vidláčky k tomu mám dvě poznámky:

Jednak už asi dva měsíce říkám, že by si PR tým měl Danuši hlídat, především o vikendu. Oni si udělají volno a ona pak na sociálních sítích zničí jejich práci. Například tím, jak je pohledná, jak opisuje ze svého deníčku... a teď jak pomlouvá agenta Pávka...

V poslední době už jí asi zamykali doma, ale včera byla henta debata, tak jí museli pustit ven a zdá se, že to zase neuhlídali.

A pak se mi moc líbilo, jak si to generál musel z propagandistických důvodů nechat líbit a tvářit se, že to byla cukrová vata. Alespoň ví, jak se cítil Babiš, když na něj požívávala ta hysterka s dítětem za krkem.

1,5 tis. 167 komentářů 207 sdílení

To se mi líbí Okomentovat Sdílet

Sociální sítě

Příklady

Šubrtová Jaroslava shared a post. **8.1.2023**

Pavel Hasenkopf 1d · 🌐

Už mám lakování Bašty na růžovo piné zuby. Takže:

- Jako ministr pro tajné služby pomohl premiérovi Zemanovi přesvědčit Dostála a spol., aby nechtěli ve vládě hlasování o bombardování Jugoslávie NATO (které by Zemanovou vládou tehdy neprošlo a v důsledku toho by vůbec nebylo, proto to museli projít stylem pokud se ČR do hodiny neozve, souhlasí, viz heslo tichá procedura),
- musel opustit post velvyslance v Kyjevě, protože se tam za něj Ukrajincům prodávala česká víza,
- kauza bamberský kuffík,
- člověk, který si nezačal s komunisty, protože i na komunisty byli příliš bolševicky zaťatí a nechtěli si s ním zařadit oni sami.

A bonus: jeho volbu doporučuje Řeporyjec Novotný.
Edit: tento výčet je demonstrativní, nikoli taxativní.

👍❤️🗨️ 28 2 comments 6 shares

Like Comment Share

Šubrtová Jaroslava Author
U Pavla Hasenkopfa pod tímto jeho příspěvkem - zajímavá diskuze s více informacemi! -> <https://www.facebook.com/pavel.hasenkopf.5>

Pavel Hasenkopf
Like Reply Share 1d

Alexandr Kostka
Bašta je havioid, chartista. A jel ve vytvoření čučkařů z ty mocné a protičeské svině, co z nich jsou. A to už samo o sobě stačí. 🗨️ 3

Like Reply Share 10h

Rudi Von Süden shared a post. **7.1.2023**

Žarko Raptor Jovanović 2d · 🌐

Bašta hlasoval za připojení Finska a Švédska k NATO, protože sám vzpomínal, jak sháněl podporu pro vstup ČR. Bombardování Jugoslávie schválil bez mrknutí oka.

👍❤️🗨️ 7 5 comments 3 shares

Like Comment Share

View more comments

Tamara Wishahova
Koho teda volit? Už se nedívám panu Kollerovi - že fek nikoho 🗨️ 2

Like Reply Share 2d

ParlamentníListy.cz (parlamentnilisty.cz)
🕒 23 Dec 2022 7:44

„Musí odejít s brekem.“ Skandál Nerudové nabral obrátky. Peněz víc než u Čapiho hnízda

23.12.2022 7:44 | Ze sítí

„Průhledná prasárna na MENDELU. Větší peníze, než u Čapiho hnízda. Tohle už média z drápů nepustí. Jestli se objeví v debatě, odejde s brekem. Ani Karlova univerzita nebere 84 doktorandů ročně, natož v cizojazyčném programu. Dvakrát přivedla univerzitu k rozpočtovému provi...
[Read more](#)

Můj prezident 6 hod · 🌐

Andrej Babiš (ANO) se krátce před prezidentskými volbami setká s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem, aby mu Macron vyjádřil podporu.

„Z Brna letím do Paříže, kde zítra si na mě najde čas pan prezident Macron, potkáme se v Elysejském paláci,“ řekl Babiš. „My jsme spolu v jedné frakci v Evropském parlamentu (liberální frakce RENEW) a Emmanuel Macron, jak je známo, je můj přítel,“ dodal Babiš s tím, že ho navštívil už v roce 2015 předtím, než Macron poprvé kandidoval... [Zobrazit víc](#)

👍❤️🗨️ 282 43 komentářů 13 sdílel

Terminologie problematiky dezinformací a bezpečnosti v kyberprostoru

Definice uvedených pojmů vychází z užšího politicko-bezpečnostního pohledu. V tomto kontextu jsou nyní chápány jak převážnou většinou veřejnosti, tak expertní komunitou, která je v komunikaci běžně užívá.

Dezinformace (disinformation) – jednotlivá nepravdivá nebo realitu silně zkreslující informace, která je záměrně tvořena a šířena s úmyslem ovlivnit jednání skupiny lidí nebo smýšlení veřejnosti. Misinformace je nepravdivá či zkreslující informace, která vzniká nezáměrně a je šířena nesystematicky, náhodně.

Příklady dezinformací: „EU připravuje zákon, který umožní zabavit soukromý majetek v době pandemické situace.“ „Maďarsko odhalilo plán EU na rozmístování migrantů – 2 miliony nevzdělaných Afričanů ročně.“

Dezinformační kampaň (disinformation campaign) – cílená operace složená z vícero kroků, zaměřená na ovlivňování veřejného mínění. Skládá se typicky z mixu dezinformací, pravdivých informací a zavádějících interpretací, které mají ve svém výsledku ovlivnit veřejné mínění a jednání skupin obyvatel cílového regionu směrem, jakým zadavatel kampaně chce. Dezinformační kampaně nemusí dezinformace nutně obsahovat, jsou-li složeny ze záměrně selektovaných, z kontextu vytržených faktů takovým způsobem, že ve svém celku díky zamlčení jiných podstatných informací podávají falešný obraz skutečnosti.

Čeští elfové a bezpečnostní komunita dezinformačními kampaněmi miní kampaně cizích, většinou státních aktérů s geopolitickými či bezpečnostními cíli, které vstupují do českého kyberprostoru zvnějšku, a jejich domácích sympatizantů, kteří jejich narativy dále rozvíjejí a zesilují. Tyto kampaně bývají téměř vždy zastřené, tj. snaží se zatajit své zadavatele i jejich skutečné cíle. V soudobém veřejném kontextu není pod pojmem dezinformační kampaň chápána otevřená komunikace domácích politických aktérů v rámci běžného politického boje, komunikace komerčních aktérů, komunikace esoterických či náboženských skupin, pokusy o běžné kriminální či podvodné jednání, apod.

Příklady: Dezinformační kampaň proti EU a západním spojencům (Trvání: cca od roku 2014 dosud. Hlavní cíle: rozšířit v populaci antipatie k EU, NATO, USA a obecně Západu jako celku, vyjádřené poté tlakem na politickou reprezentaci a podporou protizápadních stran ve volbách. Hlavní subkampaně a subnarativy: Proti-imigraci („EU je neschopná čelit imigraci“), Proti-islámu („EU chce islamizovat Evropu“), Anti-Covid/Anti-vax („EU zavádí covid-totalitu“), proti-Ukrajíně („Západ podporuje válku“).

Dezinformační kampaň proti národním elitám a národní soudružnosti (Trvání: cca od roku 2014 dosud. Hlavní cíle: narušit důvěru populace ve hlavní autority, jako je tisk, většinová společnost, vláda, instituce, věda, všeobecně uznávané autority. Hlavní subkampaně a narativy: „mainstreamová média lžou!“, „vláda je loutkou v zahraničních rukách“, „většina jsou ovce, my jsme probuzení!“, konspirační teorie o globálních elitách a tajném plánu na porobení světa, „alternativní vědci, novináři, influenceri sdělují skutečnou pravdu“, ...)

Dezinformační vlna – je jistou podmnožinou dezinformačních kampaní. Dezinformační vlna je výrazným, časově omezeným vzduchovým dezinformačních aktivit, reagujících na konkrétní událost nebo na konkrétní záměr svého zadavatele. Může být osamocena nebo ohraničenou součástí dlouhodobější kampaně.

Příklady: Reakce Ruské federace na odhalení svých agentů z otravy Skripalových v Británii v roce 2018. RF rozpoutala masivní vlnu dezinformací s cílem chaotizovat západní informační prostor, v jejímž rámci např. kremelská média RT a Sputnik zveřejnila v krátkém období na 138 (často protichůdných) narativů ohledně incidentu a jeho následků.

Terminologie problematiky dezinformací a bezpečnosti v kyberprostoru

Dezinformační narativy – způsob interpretace, tematický mikropříběh, jádro sdělení. Dezinformační narativ vždy dezinterpretuje nějaký objekt, stav či událost, popisuje ji zavádějícím, neúplným či nepravdivým způsobem. V bezpečnostním významu jsou narativy základní stavební kameny dezinformačních kampaní, pomocí kterých zadavatel mění vnímání skutečnosti cílovým publikem. Pomocí série dezinformací a z kontextu vytržených informací zadavatel kampaně předestírá určité narativy, pomocí narativů pak dosahuje skrytých cílů své kampaně.

Příklady: Příklad dezinformace: "Brusel omezuje svobodu slova, přikazuje společnosti Facebook, aby mazala nesouhlasné názory na EU." Příklad narativu, který tato dezinformace evokuje: "EU je totalitní organizace jako byl komunistický Sovětský svaz". Příklad skrytého cíle, kterého má narativ dosáhnout: "Pokles obliby EU, růst podpory opozičních stran, požadujících vystoupení z EU."

Dezinformační zdroje/kanály – Způsoby a místa systematického šíření dezinformačních kampaní. Aktuálně jsou v českém kyberprostoru čtyři hlavní kanály šíření dezinformací: dezinformační weby, dezinformační řetězové maily a dezinformační profily/skupiny na sociálních sítích a veřejná diskuzní fóra.

Dezinformační weby – buď monotematické, systematicky podporující jeden nebo několik dezinformačních narativů (např. Eurabia), nebo polytematické, ve kterých se dezinformační narativy opakovaně objevují namíchaný v rámci jiného, např. bulvárního obsahu (Parlamentní listy). Dezinformační weby jsou často tzv. vstupními branami dezinformačních narativů do českého kyberprostoru, tzn. že dané narativy se prvně objeví na některém z webů, poté jsou přebírány sociálními sítěmi a řetězovými maily.

Dezinformační řetězové maily – maily, které obsahují dezinformace a dezinformační narativy. Jsou psány většinou emotivní formou, sugerující osobní důvěrnou informaci, která má vyvolat jejich dalšímu šíření dalším kontaktům adresáta. Tím jsou často schopny se lavinovitě šířit.

Dezinformační profily/skupiny na sociálních sítích – profily influencerů, které sleduje značné publikum nebo otevřené či uzavřené tematické skupiny na sociálních sítích, kde se pravidelně a systematicky zveřejňují dezinformace a skupinově posílují dezinformační narativy

veřejná diskuzní fóra – typicky buď pod články na hlavních zpravodajských portálech nebo pod články na tematicky specializovaných webech (příklad: mimibazary, ezoterika). Dezinformační se snaží atmosféru a celkový dojem ve fórech ovlivnit ve prospěch dezinformačních narativů technikou vkládání propagandistických příspěvků a jejich zvýraznění pomocí neautentických účtů. Neúčastněný vnější čtenář má pak dojem, že "většinové veřejné mínění" je v souladu s dezinformačními narativy, i když je tento dojem vytvořen uměle jen několika jedinci pomocí speciálních technik.

Dezinformační ekosystém – společenský systém, obsahující různorodé lidské aktéry, který přejímá, tvoří a šíří dezinformační narativy. Z důvodu své částečné uzavřenosti si vytváří vlastní paralelní instituce, hierarchie, normy a praktiky, kterými utvrzuje a obnovuje svůj světový názor, odměňuje své leadery a stoupence, posiluje odhodlání svých misionářů a věrnost svých přívrženců. Obsahuje vlastní média, influencerů, umělce a umělecká díla, způsoby setkávání a protestů, napojení na politické strany, speciální ceny a ocenění, apod.

Hantlivě bývá u nás někdy nazýván "pátou kolonou" na základě myšlenky, že celá tato komunita je řízena nepřátelskou mocností ze zahraničí. Reálnější je však pohled, že byla ze zahraničí přímo podporována významněji pouze v počátcích, dále už rostla organicky, podporována z vnějšku jen nepřímo, okrajově či volnou ideovou inspirací. Její růst je v rozvinutější fázi dán už spíše "autosoběstačností", tj. že dezinformační ekosystém je od určité velikosti schopen dávat svým vůdcům i následovníkům vlastní odměnu ve formě pozornosti, životního naplnění, satisfakce, komerčního zisku, společenského uznání, apod.

Hybridní hrozby – zastřešující pojem metod a způsobů, jakými se nepřátelský státní aktér snaží vnutit svůj vliv danému zahraničnímu teritoriu či entitě pod hladinou otevřeného konfliktu. Primárně mají charakter nátlaku nebo podvrtné činnosti. Hybridní aktivity se snaží buď zcela anonymizovat, skrývat, nebo maskovat jinou činností, předstíraným sledováním jiných legitimních cílů za účelem znesnadnění jasné interpretace událostí, apod. K hybridním kampaním mohou být použity různé prostředky – diplomatické (rozdmychávání pseudo-diplomatických kauz), politické (nátlak, podpora separatistů, extremistů, vlivových agentů), zpravodajské (špionáž, ovlivňování politiků a úředníků), ekonomické (ekonomický nátlak, zneužívání hospodářské závislosti, ovlivňování ekonomických rozhodnutí), vnitřně-bezpečnostní (podpora demonstrací, stávek, terorismu, extremismu, organizovaného zločinu, korupce, ovlivňování voleb), informační (šíření propagandy a dezinformací, budování dezinformačních kanálů, nelegitimní ovlivňování vnitrostátní diskuze), kybernetické (kyberútoky, viry, krádeže dat), vojenské (konvenční i nekonvenční, sabotáže, vojenská podpora ozbrojených skupin), apod.

Strategická komunikace státu – soubor koordinovaných komunikačních aktivit státních institucí k cílovým skupinám občanů s cílem komunikovat vládní politiku v souladu s národními zájmy a vládními prioritami. Účelně vedená strategická komunikace má sjednocující roli, buduje veřejnou důvěru a podporu komunikovaných témat, mírní akutní dopad dezinformačních kampaní a formuje vůči nim preventivní společenskou odolnost.